

POSTANOWIENIE

Dnia 2 sierpnia 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Marek Dobrowolski

w sprawie z powództwa M. W. i M. W.1.

przeciwko Prezesowi Urzędu Regulacji Energetyki,

z udziałem zainteresowanych P. S.A. w R. i P. S.A. w L.

o wstrzymanie dostarczania energii elektrycznej,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych

2 sierpnia 2023 r.

na skutek skargi kasacyjnej powodów od wyroku Sądu Apelacyjnego w Warszawie

z 6 maja 2022 r., sygn. VII AGa 1215/21

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
- 2. zasądza od M. W. i M. W.1. na rzecz Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki kwotę 360 (trzysta sześćdziesiąt) złotych tytułem zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego.**

3. s.h.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z 6 maja 2022 r. Sąd Apelacyjny w Warszawie w sprawie VII AGa 1215/21 z powództwa M. W. i M. W.1. przeciwko Prezesowi Urzędu Regulacji Energetyki (dalej: „Prezes URE”) o wstrzymanie dostarczenia energii elektrycznej, na skutek apelacji powodów od wyroku Sądu Okręgowego w Warszawie – Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów z 29 września 2021 r.,

sygn. akt XVII AmE 9/21, (I) oddalił apelację oraz (II) zasądził od powodów na rzecz pozwanego kwotę 540 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania apelacyjnego, a także (III) zasądził od powodów na rzecz zainteresowanego P. S.A. w R. kwotę 540 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania apelacyjnego.

Skargą kasacyjną z 16 sierpnia 2022 r. powodowie zaskarżyli powyższy wyrok w całości, wnosząc o jego uchylenie oraz przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Apelacyjnemu w Warszawie, wraz z rozstrzygnięciem o kosztach postępowania kasacyjnego, ewentualnie o zmianę zaskarżonego wyroku i wyroku Sądu I instancji poprzez zmianę zaskarżonej decyzji i uznanie, że dokonane przez P. S.A. w dniu 17 października 2014 r. wstrzymanie dostaw energii elektrycznej do obiektu powodów, położonego w A. przy ul. [...] – było nieuzasadnione; nadto wniesli o zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego.

Jako przyczynę przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżący wskazali na podstawie art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego dotyczącego zakresu kompetencji przedsiębiorstwa przesyłowego na gruncie art. 9g ust. 1 i 4 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. – Prawo energetyczne (tekst jedn. Dz.U. 2020, poz. 1385 ze zm.; dalej: „p.e.”), w tym w kontekście norm prawa europejskiego i zasady trwałości dostaw energii: Czy operator sieci przesyłowej może skutecznie względem konsumenta zastrzec w instrukcji, o której mowa w art. 9g ust. 1 i 4 p.e. dodatkowe i samodzielne względem norm tej ustawy przesłanki wstrzymania dostaw energii elektrycznej do odbiorcy?

W uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżący stwierdzili, że Sąd Apelacyjny dokonał oceny legalności zaistniałego odcięcia dostaw energii elektrycznej do budynku powodów w oparciu o postanowienia pkt II.3.2.3 Instrukcji Ruchu i Eksploatacji Sieci Dystrybucyjnej (dalej: „instrukcja”) opracowanej na podstawie art. 9 ust. 4 p.e. przez zainteresowanego P. S.A. w L. i zatwierdzonej przez Prezesa URE. Zdaniem skarżących Sąd Apelacyjny ocenił, że instrukcja może zawierać dalsze (pozaustawowe) przesłanki odcięcia dostaw energii. Na gruncie zaskarżonego wyroku wskazał na obowiązek odbiorcy stosowania się m.in. do instrukcji i

wykluczył możliwość odwołania się do ograniczeń przepisów chroniących odbiorców przed wstrzymaniem energii elektrycznej, tj. art. 6a i 6b p.e., jako wyczerpujących w sytuacji, gdy to zachowanie odbiorcy uniemożliwiające dostarczanie energii elektrycznej stanowiło przyczynę wstrzymania jej dostaw. Powyższa sytuacja, zdaniem skarżących dowodzi, że pogwałcana jest funkcja gwarancyjna wskazanych regulacji co do dostaw energii, zaś powodowie, którzy z powołaniem się na umowę i modernizację przyłącza nie wyrażali zgody na zastąpienie dotychczasowego przyłącza nową linią zostali postawieni przed faktem dokonanym, pomimo wiążącej umowy, pomimo braku tytułu administracyjnego do zastąpienia przyłącza i pomimo wyraźnego brzmienia decyzji administracyjnej, która przewidywała wprost pozostawienie dotychczasowego sposobu zasilania ich posesji.

W ocenie skarżących sąd II instancji oparł się na przyznaniu przedsiębiorstwu przesyłowemu, tak dalece idących kompetencji w oparciu o przepisy dyrektywy 2003/54/WE. Zdaniem skarżących charakter dyrektywy jako aktu prawnego oraz nieostre zawarte w niej przesłanki kontrastują z gwarancyjną funkcją ustawy na gruncie zasady ciągłości dostaw energii. W związku z tym uaktualnia się konieczność autorytatywnego rozstrzygnięcia czy przywołane w uzasadnieniu wyroku okoliczności przemawiają bądź nie za przyznaniem operatorowi uprawnienia do wprowadzania na grunt umowy samodzielnych podstaw umownych do odcięcia dostaw energii. Fakt, że regulacja art. 9g p.e. jest wynikiem implementacji dyrektywy, w ocenie skarżących, pozostaje bez znaczenia dla oceny skuteczności postanowień instrukcji, jako samodzielnej i odrębnej podstawy przestankowej odcięcia dostaw energii do odbiorcy. Ponadto ustawa nie wskazuje, aby treść instrukcji miała zawierać odrębne, samodzielne podstawy (przesłanki) dla decyzji operatora o odcięciu dostaw. Przykładowy zakres tematyczny instrukcji wskazany w ustawie nie oznacza dowolności we wprowadzaniu przez operatora do instrukcji innych postanowień (tym bardziej ze względu na jej moc wiążącą względem użytkowników systemu). Instrukcja powinna, co do zasady, określać jedynie kwestie techniczne istotne dla korzystania z sieci. Wynika to, zdaniem skarżących, z art. 9 ust. 1 p.e. Jako przykład skarżący wskazali orzeczenie Sądu Apelacyjnego w którym

stwierdzono, że brak jest podstaw do umieszczania w niej postanowień dotyczących sposobu rozliczania płatności między operatorem systemu przesyłowego a operatorami systemów dystrybucyjnych.

W konkluzji uzasadnienia podstaw skargi kasacyjnej skarżący podnieśli, że jeśli by przyjąć, iż w instrukcjach, o jakich mowa w art. 9g ust. 1 p.e., mogą znaleźć się odrębne samodzielne względem ustawy przesłanki odcięcia dostaw energii, to należy mieć na uwadze, że dostawy energii i ich ciągłość jest dobrem szczególnym, chronionym przez ustawę. Wyrazem zasady ciągłości dostaw jest właśnie art. 6b p.e. przewidujący konkretne przypadki upoważniające operatora do takiego kroku. Jak przyjmuje się w literaturze katalog ten ma charakter zamknięty. Dopuszczenie możliwości rozszerzenia katalogu w drodze instrukcji, spowodowałoby zdaniem skarżących, zaburzenie systemowej ochrony odbiorców przed nieuzasadnionymi odcięciami energii. Operator systemu przesyłowego uzyskiwałby „furtkę” do obchodzenia gwarancji dostaw po stronie odbiorców. Żaden przepis rangi ustawowej nie daje kompetencji operatorowi do wprowadzenia nowych przesłanek odcięcia dostaw. Nie jest nim art. 9g ust. 1 i 4 p.e. Zdaniem skarżących regulację tego przepisu należy bowiem czytać w ujęciu systemowym, z punktu widzenia zasady trwałości dostaw, jako emanacji szczególnego znaczenia energii dla interesów odbiorców z uwzględnieniem gwarancyjnego charakteru regulacji art. 6 i art. 6b p.e.

Pozwany Prezes URE w odpowiedzi na skargę kasacyjną z 30 września 2022 r. wniósł o wydanie postanowienia odmawiającego przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, ewentualnie oddalenie skargi kasacyjnej, oraz w każdym przypadku o zasądzenie od powodów na rzecz pozwanego zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu przed Sądem Najwyższym według norm przepisanych.

W odpowiedzi na skargę kasacyjną z 3 października 2022 r. stanowisko zajął także zainteresowany uczestnik P. S.A. w L. Wniósł o nieprzyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania jako niespełniającej wymogów art. 398⁹ § 1 k.p.c., zasądzenie od powodów solidarnie na rzecz zainteresowanego kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych, a w przypadku przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, zainteresowany wnosi o oddalenie skargi

kasacyjnej w całości i zasądzenie od powodów solidarne na rzecz zainteresowanego kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna nie spełniała ustawowych przesłanek koniecznych dla przyjęcia jej do rozpoznania.

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli (1) w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, (2) istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, (3) zachodzi nieważność postępowania lub (4) skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżący oparł na przesłance uregulowanej w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.

Zarówno względy ustrojowe, jak i procesowe jedynie wówczas uzasadniają przyjęcie do rozpoznania skargi kasacyjnej, gdy pozwala to zrealizować jej funkcje publicznoprawne. Sąd Najwyższy nie jest zatem trzecią instancją sądową i nie rozpoznaje sprawy lecz skargę kasacyjną jako nadzwyczajny środek zaskarżenia. Ograniczenie dostępności i dopuszczalności kasacji nie jest przez to sprzeczne z Konstytucją RP, ani z wiążącymi Polskę postanowieniami konwencji międzynarodowych (zob. uchwała składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 17 stycznia 2001 r., III CZP 49/00). Z tych też względów, skarga kasacyjna nie jest dostępna w każdej sprawie (zob. postanowienia Sadu Najwyższego: z 9 kwietnia 2019 r. I NSK 73/19; z 30 czerwca 2021 r., I NSK 5/21; z 23 lutego 2022 r., INSK 29/21).

Zgodnie z utrwalonym orzecznictwem Sądu Najwyższego (zob. postanowienia Sądu Najwyższego: z 16 maja 2019 r., I NSK 87/18; z 21 września 2021 r., I NSK 11/21) skuteczne powołanie się na istotne zagadnienie prawne (art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.) wymaga łącznego wykazania następujących przesłanek:

- problem prawny powinien być sformułowany w sposób generalny i abstrakcyjny, oderwany od kontrowersji dotyczących ustaleń lub oceny dowodów.

Nie może mieć zatem charakteru kazuistycznego i służyć uzyskaniu przez skarżącego odpowiedzi odnośnie do kwalifikacji prawnej pewnych szczegółowych elementów podstawy faktycznej zaskarżonego rozstrzygnięcia (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z 16 maja 2012 r., III CZP 14/12; z 9 kwietnia 2015 r., V CSK 547/14; z 2 grudnia 2014 r., II CSK 376/14; z 12 marca 2018 r., III CSK 288/17; z 24 kwietnia 2018 r., II CSK 752/17; z 22 maja 2018 r., I CSK 23/18);

- problem prawny musi pozostawać w związku z rozpoznawaną sprawą tzn. mieć oparcie w podstawach faktycznych i prawnych zaskarżonego wyroku (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z 13 lipca 2007 r., III CSK 180/07; z 22 listopada 2007 r., I CSK 326/07; z 21 maja 2013 r., IV CSK 53/13; z 24 września 2015 r., II PK 19/15; z 24 października 2017 r., I CSK 599/17);

- sformułowaniu problemu powinno towarzyszyć precyzyjne wskazanie przepisu bądź przepisów prawa budzących poważne wątpliwości (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z 18 października 2011 r., III SK 25/11; z 11 kwietnia 2012 r., III SK 41/11; z 10 lipca 2014 r., II PK 257/13; z 24 kwietnia 2018 r., IV CSK 552/17);

- problem prawny musi zostać poparty wyczerpującym wywodem jurydycznym, obejmującym omówienie różnych sposobów interpretacji danego przepisu prawa w świetle orzecznictwa lub piśmiennictwa, wskazanie pogłębionych argumentów za wariantem preferowanym przez skarżącego oraz przeciw wariantowi przyjętemu przez sąd drugiej instancji. Postawienie samych pytań jest niewystarczające dla przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z 10 maja 2001 r., II CZ 35/01; z 7 czerwca 2005 r., V CSK 3/05; z 23 sierpnia 2007 r., I UK 134/07; z 20 września 2011 r., I PK 52/11; z 5 czerwca 2013 r., III SK 54/12; z 24 kwietnia 2018 r., IV CSK 550/17);

- przedstawiony problem prawny musi być „istotny”, czyli skarżący musi wykazać, że problem ma precedensowy i uniwersalny charakter, w tym znaczeniu, że jego rozstrzygnięcie stwarza realne i poważne trudności. Wyjaśnienie tego problemu winno mieć znaczenie nie tylko dla rozstrzygnięcia przedmiotowej sprawy, ale także dla rozstrzygnięcia innych podobnych spraw.

Tak będzie w sytuacji, gdy problem nie został rozstrzygnięty przez orzecznictwo sądowe, a w szczególności, jeśli Sąd Najwyższy nie wyraził jeszcze stanowiska na dany temat, a także wtedy, gdy istnieje już utrwalona linia orzecznicza, ale z uwagi na szczególne okoliczności wymaga zmiany – w tym drugim przypadku konieczność zmiany dotychczasowego stanowiska Sądu Najwyższego wymaga uzasadnienia (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z 10 maja 2001 r., II CZ 35/01; z 11 stycznia 2002 r., III CKN 570/01; z 16 stycznia 2003 r., I PK 230/02; z 24 sierpnia 2016 r., II CSK 94/16; z 16 maja 2018 r., II CSK 15/18).

Podsumowując sformułowane zagadnienie powinno zatem odwoływać się w sposób generalny i abstrakcyjny do treści przepisu, który nie podlega jednoznacznej wykładni, a którego wyjaśnienie przez Sąd Najwyższy przyczyni się do rozwoju jurysprudencji i prawa pozytywnego. Rolą Sądu Najwyższego, jako najwyższego organu sądowego w Rzeczypospolitej Polskiej, nie jest bowiem działanie w interesie indywidualnym, lecz powszechnym, poprzez ochronę obowiązującego porządku prawnego przed dowolnością orzekania i ujednolicanie praktyki stosowania prawa pozytywnego. Nie każde więc orzeczenie, nawet błędnie wydane, zasługuje na kontrolę w postępowaniu kasacyjnym (zob. postanowienia Sądu Najwyższego: z 4 lutego 2000 r., II CZ 178/99; z 18 marca 2004 r., I PK 620/03; z 8 lipca 2004 r., II PK 71/04; z 16 kwietnia 2008 r., I CZ 11/08). Zatem, wyjaśnienie zagadnienia ma mieć znaczenie nie tylko dla tej konkretnej sprawy, ale także dla innych, podobnych spraw, bowiem Sąd Najwyższy działa w interesie publicznym.

Sformułowane przez skarżących zagadnienie nie spełnia tych wymogów. Rozstrzygnięcie zagadnienia prawnego sformułowanego przez powodów nie stwarza realnych i poważnych trudności.

W ocenie Sądu Najwyższego skarga kasacyjna opiera się na osobistych przekonaniach skarżących o doniosłości i istotności zaprezentowanego zagadnienia dla systemu prawa. Natomiast okoliczność, że do tej pory Sąd Najwyższy nie wypowiedział się wprost w kwestii stanowiącej przedmiot sformułowanego przez skarżących istotnego zagadnienia prawnego lub co do przepisów, których wykładnia budzi wątpliwości, nie decyduje jeszcze o potrzebie przyjęcia skargi kasacyjnej do merytorycznego rozpoznania.

Należy także podkreślić, że wskazane w skardze kasacyjnej zagadnienie prawne zostało rozstrzygnięte i wyjaśnione w realiach niniejszej sprawy w wyroku Sądu Apelacyjnego w Warszawie z 5 lutego 2020 r., VII AGa 1847/18. Pomimo faktu, iż przedmiotowy wyrok był niekorzystny dla powodów, oraz okoliczności, iż zgodnie z art. 384 § 6 k.p.c. ocena prawna wyrażona w przedmiotowym wyroku stawiała się wiążąca zarówno dla Sądu Okręgowego jak i Sądu Apelacyjnego, powodowie nie złożyli skargi kasacyjnej w celu przedstawienia zagadnienie prawnego, które w ich ocenie stało się istotne. W związku z powyższym i brakiem aktywności powodów, zmierzającym do zaskarżenia wskazanego wyroku Sądu Apelacyjnego w Warszawie, wskazane zagadnienie prawne na potrzeby niniejszej sprawy utraciło – w ocenie Sądu Najwyższego – przymiot istotności, gdyż jego ocena i rozstrzygnięcie zawarte w wyroku Sądu Apelacyjnego w Warszawie z 5 lutego 2020 r. (VII AGa 1847/18), stało się wiążące zarówno dla Sądu Okręgowego, jak i Sądu Apelacyjnego.

Obowiązkiem skarżących jest wykazanie publicznoprawnego interesu, przemawiającego za przyjęciem skargi do rozpoznania (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z 12 lipca 2017 r., III SK 63/16, także: postanowienie Sądu Najwyższego z 13 kwietnia 2022 r., I NSK 71/21). Skarżący nie wyjaśnili na czym polega doniosłość bądź istotność podniesionego przez nich zagadnienia prawnego, ogradzając się do jego wymienienia. Jedynie w pkt II.5 skargi kasacyjnej wskazali, że doniosłość zaprezentowanego zagadnienia wynika z powszechności relacji umownych o dostawę energii elektrycznej, z czego nie sposób wywieść wniosku o doniosłości zaprezentowanego zagadnienia prawnego. Twierdzenia powodów o doniosłości i powszechności tego zagadnienia dla relacji umownych ma charakter abstrakcyjny i nie jest poparte żadnymi faktami.

Sytuacja w jakiej znaleźli się skarżący została prawidłowo zidentyfikowana przez Sąd Apelacyjny. Skarżący w istocie odmówili odbierania energii elektrycznej po zmianie warunków funkcjonowania sieci dystrybucyjnej, pomimo wystosowania przez P. S.A., na piśmie z rocznym wyprzedzeniem, powiadomienia o zmianie rodzaju przyłącza i linii Nn, na podstawie § 42 pkt 5 lit. b rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 4 maja 2007 r. w sprawie szczegółowych warunków funkcjonowania systemu elektroenergetycznego (Dz.U. 2017, nr 93,

poz. 623 ze zm., dalej: „rozporządzenie”) oraz pomimo propozycji wykonania prac na terenie nieruchomości powodów na koszt i staraniem dystrybutora energii elektrycznej. Operator systemu dystrybucyjnego, z przyczyn leżących po stronie powodów (odmawiali dostępu do urządzeń na terenie swojej nieruchomości), nie był także w stanie zweryfikować jakości starego przyłącza kablowego, z którego nadal chcieli oni korzystać. Słusznie zatem wskazał Sąd Apelacyjny w Warszawie, że fakt, iż wcześniej funkcjonowało takie prowizoryczne połączenie – kabla dołączanego do przebiegającego przez sąsiednią nieruchomość kabla – nie oznaczał, że mogło ono bezpiecznie funkcjonować po podłączeniu do zmodernizowanej linii. Ze względów oczywistych powyższa sytuacja nie jest objęta dyspozycją art. 6a i 6b p.e. Słusznie bowiem wskazał Sąd Apelacyjny w zaskarżonym wyroku, że należy wykluczyć możliwość odwoływania się do ograniczeń przepisów chroniących odbiorców przed wstrzymaniem dostarczania energii elektrycznej, np. art. 6a czy 6b p.e., jako wyczerpujących w sytuacji, gdy to zachowanie odbiorcy uniemożliwiającego dostarczanie energii elektrycznej stanowi przyczynę wstrzymania. Zaistniałą sytuację należało ocenić nie jako wstrzymanie dostarczania, ale jako odmowę odbierania energii elektrycznej przez powodowych odbiorców, co oczywiście nie jest objęte dyspozycją powyższych przepisów. Powyższe braki przemawiają za odmową przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

Przedstawione przez skarżących zagadnienie prawne nie spełnia powyższej wyróżnionych wymagań, ponieważ nie stanowi istotnego i nierozwiązanego dotychczas zagadnienia prawnego, które miałoby znaczenie dla rozpoznania skargi kasacyjnej i dla innych podobnych spraw. Podstawy uzasadnionego wstrzymania dostaw zostały wymienione w art. 6a i 6b p.e. Jednakże zagadnienia dotyczące „odcięcia” dostaw przez przedsiębiorstwa energetyczne na skutek okoliczności, za które przedsiębiorstwa te nie ponosiły odpowiedzialności, były już przedmiotem wypowiedzi judykatury. Były to sytuacje, w których dochodziło do wstrzymania dostaw na skutek okoliczności niezależnych od przedsiębiorstwa energetycznego, np. na skutek zadziałania automatyki zabezpieczeniowej spowodowanej uszkodzeniem głowicy kabla linii kablowej będącej własnością odbiorcy (zob. wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z 6 grudnia 2021 r.,

VII AGa 1433/18); awaryjnego wyłączenia transformatora spowodowanego zadziałaniem zabezpieczenia transformatora znajdującego się na terenie nieruchomości odbiorcy i niemożności usunięcia awarii przez przedsiębiorstwo energetyczne w związku z odmową przez odbiorcę dostępu do pomieszczeń komory transformatora i rozdzielni (zob. wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z 15 lutego 2017 r., VI ACa 1478/15, postanowienie Sądu Najwyższego z 19 grudnia 2018 r., sygn. akt I NSK 19/18), „odcięcia” dopływu paliwa gazowego do nieruchomości przez osobę trzecią (zob. wyrok Sądu Najwyższego z 12 lutego 2003 r. I CKN 1470/00, w którym to wyroku Sąd Najwyższy stwierdził, że w świetle art. 8 ust. 1 p.e. o nieuzasadnionym wstrzymaniu przez dostawcę dostarczania paliwa gazowego można mówić jedynie wówczas, gdy temu podmiotowi można przypisać znamiona winy).

Zgodnie z poglądem wyrażonym przez Sąd Najwyższy w postanowieniu z 19 grudnia 2018 r., I NSK 19/18, przerwa w dostarczaniu energii elektrycznej jest niewątpliwie okolicznością leżącą po stronie przedsiębiorstwa energetycznego, a nie odbiorcy energii elektrycznej, jednakże nie w każdej sytuacji jest spowodowana okolicznościami, za które ten przedsiębiorca ponosi odpowiedzialność. Zatem aby ustalić, że wstrzymanie dostaw energii elektrycznej było uzasadnione należałoby ustalić, że za ten stan rzeczy odpowiedzialność ponosi przedsiębiorstwo energetyczne. W realiach niniejszej sprawy to zachowanie powodów doprowadziło do zaprzestania odbioru przez nich energii elektrycznej (nie zgodzili się na wykonanie nowego przyłącza podczas przebudowy sieci dystrybucyjnej, na koszt i staraniem zainteresowanego uczestnika). Zasilanie powodów w dotychczasowy sposób (po zlikwidowaniu linii napowietrznej i wybudowaniu linii doziemnej) było niemożliwe. Sąd Apelacyjny w Warszawie prawidłowo uznał, że nie było faktycznych warunków do utrzymania zasilania w dotychczasowym kształcie oraz że nie było prawnego obowiązku utrzymania zasilania obiektu powodów w dotychczasowym kształcie. Nie ma zatem publicznoprawnej potrzeby, aby Sąd Najwyższy zajmował się tą skargą.

Na uwagę zasługuje również okoliczność, że zgodnie z art. 9g ust. 12 p.e. „Użytkownicy systemu, w tym odbiorcy, których urządzenia, instalacje lub sieci są przyłączone do sieci operatora systemu gazowego lub

systemu elektroenergetycznego, lub korzystający z usług świadczonych przez tego operatora, są obowiązani stosować się do warunków i wymagań oraz procedur postępowania i wymiany informacji określonych w instrukcjach”, które stanowią „część umowy o świadczenie usług przesyłania lub dystrybucji paliw gazowych lub energii elektrycznej lub umowy o świadczenie usług magazynowania paliw gazowych lub skraplania gazu ziemnego albo umowy kompleksowej”. Analiza porównawcza przepisów prawa energetycznego dotyczących instrukcji ruchu i eksploatacji sieci i taryf prowadzi do akceptacji poglądu, że instrukcje charakterem prawnym są zbliżone do taryfy. Podobnie jak w przypadku taryfy instrukcja jest opracowywana przez przedsiębiorstwo energetyczne, zatwierdzana przez Prezesa URE i publikowana w Biuletynie URE. Dopiero spełnienie tych warunków pozwala na związanie użytkowników systemu jej postanowieniami. Natomiast zgodnie z uchwałą Sądu Najwyższego z 15 lutego 2007 r., III CZP 111/06 zatwierdzona przez Prezesa URE i opublikowana taryfa zmieniająca ceny energii w czasie trwania stosunku prawnego wynikającego z umowy sprzedaży energii wiąże odbiorcę w terminie określonym w umowie, w granicach przewidzianych w art. 47 ust. 4 p.e. Warto także zauważyć, że wyliczenie zawarte w art. 9g ust. 2 p.e., dotyczące materii objętej zakresem instrukcji opracowywanych dla sieci elektroenergetycznych, nie ma charakteru katalogu zamkniętego, a jedynie przykładowy. Instrukcje bowiem mogą określać dodatkowo m.in. zasady i warunki świadczenia usług przesyłania i dystrybucji paliw gazowych i energii elektrycznej, poczynając od składania wniosków o świadczenie tych usług, poprzez zasady ich świadczenia, a kończąc na wstrzymywaniu realizacji ich świadczenia. Dotyczy to w szczególności zakresu praw i obowiązków oraz odpowiedzialności poszczególnych podmiotów w zakresie uregulowanym instrukcjami, co stanowi również realizację nadrzędnego celu ustawy jakim jest m.in. tworzenie warunków do zrównoważonego rozwoju kraju, zapewnienia bezpieczeństwa energetycznego, a także oszczędnego i racjonalnego użytkowania paliw i energii oraz równoważenia interesów przedsiębiorstw energetycznych i odbiorców paliw i energii (art. 1 ust. 2 p.e.). Z powyższych przyczyn zapis pkt 11.3.2.3 instrukcji jest dopuszczalny. Instrukcja ta stała się częścią umowy kompleksowej i wiąże jej strony.

Nie sposób zgodzić się także ze stanowiskiem wyrażonym w skardze kasacyjnej, iż pkt 11.3.2.3 instrukcji ma na celu obejście art. 6b ust. 1, 2 i 4 p.e. lub jest z nimi sprzeczny. Wskazać należy, że art. 6b ust. 1 p.e. stanowi uprawnienie przedsiębiorstwa energetycznego do wstrzymania dostarczania energii elektrycznej, natomiast art. 6b ust. 2 i 4 p.e. kształtuje obowiązek wstrzymania dostarczania energii. Jednakże z przywołanych przepisów nie wynika, iż są w nich wymienione wszystkie dopuszczalne przypadki wstrzymania dostarczania energii. W związku z powyższym trudno jest się zgodzić z tezą powodów, iż przypadek przewidziany w pkt 11.3.2.3 instrukcji, którego celem jest umożliwienie technicznego funkcjonowania sieci, za sprzeczny bądź mający na celu obejście obowiązującego przepisu prawa. Sieć energetyczna jest wykorzystywana w celu dostarczania energii elektrycznej do wielu odbiorców więc zaniechania jednego odbiorcy nie mogą skutkować ograniczeniem praw pozostałych odbiorców do ciągłych i niezawodnych dostaw energii elektrycznej. Kwestionowany przez skarżących pkt 11.3.2.3 instrukcji nie może zatem zostać uznany za sprzeczny z prawem skoro umożliwia realizację ustawowego obowiązku określonego w art. 4 ust. 1 p.e. i został na podstawie art. 9g ust. 8d p.e. zatwierdzony w drodze decyzji Przez Prezesa URE, tj. przez organ powołany do ochrony praw indywidualnych odbiorców energii elektrycznej i egzekwowania wykonywania przez przedsiębiorstwa energetyczne ustawowych obowiązków. W ramach powyższej decyzji Prezes URE uznał pkt 11.3.2.3 instrukcji za zgodny z przepisami obowiązującego prawa oraz równoważący interesy użytkowników systemu, w tym odbiorców indywidualnych.

Zdaniem powodów istotnym *novum*, które by przemawiało za koniecznością przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, nie jest to, że operator powołał się na § 42 pkt 5 lit. b rozporządzenia w zw. z pkt. 11.3.2.3 instrukcji w zw. z art. 9g ust. 4 i 12 p.e. Przedstawiony przez powodów problem ma charakter kazuistyczny i tak naprawdę służy uzyskaniu przez skarżących odpowiedzi na temat kwalifikacji prawnej elementów podstawy faktycznej zaskarżonego rozstrzygnięcia, z którą to kwalifikacją powodowie się nie zgadzają. Trudno wskazać jakiegokolwiek funkcje publicznoprawne rozpatrzenia przedstawionego zagadnienia, które wykraczałyby poza realizację partykularnego interesu powodów

(zob. postanowienie Sądu Najwyższego z 22 maja 2018 r., I CSK 23/18; także: postanowienie Sądu Najwyższego z 9 kwietnia 2019 r., I NSK 73/18). Przedstawione zagadnienie prawne nie stanowi istotnego i nierozwiązanego dotychczas zagadnienia prawnego, które miałyby znaczenie dla rozpoznania wniesionej skargi kasacyjnej oraz innych podobnych spraw. W świetle powyższego, brak jest podstaw do przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

Mając na uwadze powyższe Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, nie znajdując też okoliczności, które obowiązuje jest brać pod uwagę z urzędu w ramach przedsądu.

O kosztach postępowania kasacyjnego orzeczono na podstawie art. 98 i 99 w zw. z art. 391 § 1 w zw. z art. 398²¹ k.p.c., z uwzględnieniem § 14 ust. 2 pkt 3 w zw. z § 10 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (tekst jedn. Dz.U. 2018, poz. 265 ze zm.).

[s.h.]

[ał]